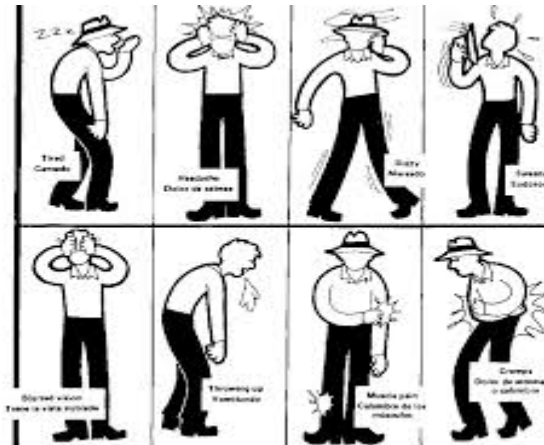

علائم و درمان

متأسفانه اکثر داروها علائم مشخص و اختصاصی برای تشخیص مسمومیت دارویی ندارند. بعضی داروها موجب گشادی مردمک چشم می‌شوند و فقط با معاینه چشم می‌توان فهمید که داروی مصرفی از چه دسته‌ای بوده است. بعضی دیگر تنفس‌های تند یا حالت تهوع، سردرد و سرگیجه ایجاد می‌کنند.

در هر حال اگر متوجه شدید که فردی سهوی و یا از روی عمد مقداری دارو مصرف کرده که ممکن است موجب مسمومیتش شود، باید حتماً او را نزد پزشک یا مرکز مسمومیت‌ها ببرید تا هر چه زودتر شست و شوی معده برای او انجام شود و درمان مناسب صورت بگیرد.

البته اگر شخص به طور اشتباهی دارویی مصرف کرده، در صورتیکه می‌دانید: چه نوع دارویی استفاده کرده و زمان کمی از مصرف دارو گذشته باشد (ترجیحاً کمتر از یک

مسمومیت دارویی یکی از متداول‌ترین انواع مسمومیت‌هاست. در میان مسمومیت‌های دارویی، مسمومیت با داروهای موثر بر سیستم اعصاب مرکزی مثل ضد دردها و خواب آورها و ضد افسردگی‌ها رایج‌ترند که احتمالاً به دلیل دسترسی بیشتر افراد به این داروها و فروش بدون نسخه آنهاست. همچنین افرادی که داروی ضد افسردگی و یا روان گردان مصرف می‌کنند تمایل بیشتری به مصرف داروها دارند.

انواع مسمومیت دارویی

۱) مسمومیت سهوی: در این مسمومیت دارو به اشتباه مصرف می‌شود. معمولاً کودکان و حتی در برخی موارد بزرگسالان و افراد کهنسال قربانی این نوع از مسمومیت هستند.

۲) مسمومیت عمدی: در این مسمومیت، فرد آگاهانه و عمدی داروی بیش از حد مصرف می‌کند. معمولاً داروهایی که در منزل نگهداری می‌شوند مثل قرص‌های آرام‌بخش و اعصاب از جمله داروهای مصرفی در این دسته هستند.

ساعت)، بیمار هوشیار باشد، تشنج نداشته باشد، قادر به اوغ زدن باشد، مواد سوزاننده و یا تیز مصرف نکرده باشد و نفت و مواد مشابه آن را نخورده باشد و زخم معده فعالی نداشته باشد، او را وادار به استفراغ کنید. اگر بیمار هوشیار نیست، ممکن است با استفراغ، محتویات معده وارد ریه‌اش شود و دچار خفگی گردد. پس به هیچ وجه توصیه نمی‌شود که فرد مصدوم را وادار به استفراغ کنید چون منجر به انسداد ریه خواهد شد و خطر خفگی به دنبال خواهد داشت. بنابراین مخصوصاً اگر فرد مصدوم کودک باشد بلافاصله با اورژانس تماس بگیرید یا خودتان او را به مرکز مسمومیت برسانید.

Vomiting

در برخورد با یک بیمار غیر هوشیار (چه در اثر مسمومیت دارویی و چه غیر آن) باید به سه نکته اساسی توجه کرد: ۱) **وضعیت تنفس:** راه هوایی بیمار باید سریعاً باز شود. در صورت وجود ترشحات فراوان، ترشحات تمیز شود، دندان مصنوعی، آدامس، مواد غذایی و یا باقیمانده دارو‌ها سریعاً از دهان فرد خارج شود. آیا تنفس خود بخودی دارد؟

۲) **وضعیت قلب و عروق:** به این نکته توجه شود که آیا نبض بیمار لمس می‌شود. فشار خون بیمار اندازه‌گیری شود.

مسمومیت دارویی

(علل، علائم، تشخیص، درمان و پیشگیری)

بیمارستان گلدیس شاهین شهر- واحد آموزش به بیمار

تهیه و تنظیم: صدیقه کمانی- سوپروایزر آموزش سلامت

زمستان ۱۴۰۴ - کد پمفلت : AW1-01

۲) داروهای مصرف نشده و تاریخ گذشته دور ریخته شود. اگر داروها را بعد از گذشت تاریخ مصرف استفاده کنید آسیب جدی به بدن وارد می‌شود. بعد از گذراندن دوره درمانی اگر مقداری از دارو باقی مانده، سعی کنید آن را دور بریزید و در خانه نگهداری نکنید.

۳) همه داروها برچسب داشته باشد و برچسب داروها به خوبی چک شود.

۴) داروها از پوشش خود خارج نشده و در پاکت یا کیف نگاه داری نشوند.

فاصله زمانی بین خوردن دارو و درمان مناسب، جهت جلوگیری از آسیب حده، نامک، سس، حات.

منبع: کتابخانه الکترونیک - وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

سایت بیمارستان: www.goldis.mui.ac.ir

۳) درجه حرارت بیمار

پس از بررسی این سه مورد حیاتی، بیمار باید هر چه سریع تر به مرکز اورژانس مسمومین منتقل شود. قرص ها و کپسول ها و یا ورقه های خالی قرص در اطراف بیمار و در صورت امکان مواد استفراغ شده در ظرف شیشه ای ریخته شود و به مرکز اورژانس منتقل شود.

در صورتی که بیمار نسبتا هوشیار است و قدرت پاسخ گویی به سوالات را دارد باید تا حد امکان شرح حال دقیقی از بیمار گرفته شود.

پیشگیری از مسمومیت با داروها

بهترین راه برای پیشگیری از مسمومیت ناخواسته با داروها آن است که دارو را فقط با تجویز پزشک مصرف کنید و از خوددرمانی بپرهیزید و داروها را به هیچ عنوان در دسترس کودکان قرار ندهید.

۱) داروها و سموم خطرناک مثل حشره کش ها در کابینت ها و یا محفظه های قفل شده نگهداری شود.

